

homines extraneos in insulam ad rapiendum.« Tome poglavlju odgovara u kasnijoj redakciji poglavlje 52., koje nosi naslov »de conducentibus robatores«. U tim se poglavljima određuju najprije kazne za one, koji dovode na otok Korčulu strance u svrhu krađe i paleža, a zatim se govori o onima, koji otimaju ljude i prodaju ih strancima. Ako netko otme gospodaru roba ili ropkinju, mora mu platiti odštetu od 20 perpera ili će mu sam služiti, dok ne povrati otetog roba ili ropkinju. Ako pak netko otme slobodnu osobu, mora platiti srodnicima otetog odštetu od 30 perpera i k tome treba da ostane kao rob srodnika otetog; ako ne može platiti, mora mu se odsjeći noga i treba uza sve to ostati u ropstvu; otimač ostaje sve dotle u ropstvu, dok ne povrati otetu osobu. Ako pak otimač pobjegne, mora ostati u vječnom progonstvu i gubi sva svoja dobra, od kojih će se srodnicima dati 30 perpera, a ostalo imanje pripadne općini. Eto iz ovog poglavlja vidimo, da je u Korčuli bilo ropstva, ali da su dolazili također stranci, koji su pomoću domaćih otimali robove, a i slobodne ljude. Odredbe, sadržane u ovom poglavlju, hoće tome predusresti najstrožim kaznama. Nikakvih odredaba nema ni u starijoj ni u novijoj redakciji statuta, koje bi zabranjivale ropstvo i trgovinu robljem. Samo u zbirci reformacija imamo dvije takve zabrane, i to u poglavlju 36. i poglavlju 141. Zabranu, sadržanu u poglavlju 36., zaključilo je korčulansko veliko vijeće 11. studenoga 1399. god. Vidjet ćemo, da ta zabrana nije posve ukinula ropstvo, ali je jasno, da je prije toga ropstvo bilo potpuno dopušteno. Također je trgovina robljem bila prije toga svakome dozvoljena. Strohal čak drži, da su između dalmatinskih gradova bila glavna tržišta Korčula i Dubrovnik, a da su uopće u Dalmaciji glavni mešetari i posrednici bili u toj trgovini gradski plemići. Rekoh, da zabrana od 11. studenoga 1399. god. nije bila potpuna. Tom zabranom bilo je zabranjeno Korčulanima trgovati robljem kao izvorom dobitka, ali je i dalje bilo dopušteno kupiti roba ili ropkinju za svoju vlastitu porabu, ako nijesu bili kršćanske vjere; izričito se veli, ako bi netko doveo kršćanku kao ropkinju, općina je ima osloboditi, a vlasnik prema tome izgubiti. Isto poglavlje zabranjuje Korčulanima, da ne smiju biti ni mešetari u toj trgovini, te se naročito ističe, da nijedan Korčulanin ne smije od Neretvanaca

dalm. gradova (Rad Jug. akademije 16); dr. Ivan Strohal: Pravna povijest dalmatinskih gradova p. 372, 374—375; Jireček: Važnost Dubrovnika u trgovačkoj povijesti srednjega vijeka (u prijevodu Cvjetkovića p. 85) i Šegvić: Roblje u Hrvatskoj (Hrvatsko kolo II—1906 p. 329).